

Ogrody naturalne pełne dzikiej przyrody, chwastów, lekko tylko uporządkowanych,

gdzie mech zastępuje fragmenty wypielegnowanych trawników,

gdzie mniszki, stokrotki, fiołki tworzą barwne plamy na pozostawianych swobodnie, rzadko koszonych trawnikach.

Ogrody naturalne z naturalnymi ścieżkami kamiennymi, gdzie kamień przerastają łąkowe maki, chabry, jaskry.

Ogrody z naturalnymi elementami wodnymi - sadzawkami zasilanymi deszczówką, gdzie brzegi porastają kaczeńce, a przy ogrodzeniu pokrzywowymi zagajnikami.

Rośnie świadomość społeczna i zrozumienie konieczności ochrony bioróżnorodności, mitygacji skutków i adaptacji do zmian klimatycznych.

Rośnie potrzeba ogrodów dla zdrowia, harmonii i relaksu.

Rozwija się akceptacja obecności dzikiej przyrody, łąk kwiatnych, zarośli - gdzie mniej ujarzmionej zieleni, a więcej bioróżnorodności.

Ogrodnictwo naturalne sprzyja bioróżnorodności i zwiększaniu potencjału ekosystemów.

Ogrody naturalne stanowią oazę ciszy, spokoju, łagodnych dźwięków natury, świeżego powietrza, zapachu kwiatów.

Są pełne chwastów, swobodne, kwitnące, szumiące. Zapraszają, aby odzyskiwać zdrowie, energię, siłę, cieszyć się doskonałym samopoczuciem, tryskać radością.

Szczęśliwie zmienia się obraz chwastów w społecznej świadomości.

Zgodnie z definicją chwast to niepożądana na danym obszarze roślina, konkurująca z gatunkami użytkowymi o zasoby potrzebne do życia, takie jak przestrzeń, woda, czy składniki pokarmowe pochodzące z gleby. Pojęcie dotyczy różnych zbiorowisk, w tym pól uprawnych, łąk, ogrodów.

Występują niemalże wszędzie, i chociaż wciąż kojarzone są zwykle negatywnie - warto spojrzeć na nie nieco inaczej i potraktować jako istotny element ekosystemu - rosną po prostu w miejscu, którego przeznaczenie miało być z założenia inne. Pojęcie „niechciane” należy tu potraktować względnie. Zostały stworzone przez naturę, znaczy to więc, że nie powinny zostać z niej wykluczone. Posiadają zarówno wartość użytkową, jak i estetyczną. Ponadto, wiele uznanych za chwasty roślin jest dziś na granicy wyginięcia.

Chwasty należą do **roślin synantropijnych** – ich występowanie związane jest z działalnością człowieka. Przystosowały się do życia w środowisku silnie przekształconym, w tym w miejscach, których bardziej wymagające rośliny by nie tolerowały.

Ich istotną cechą jest płodność – duża liczba produkowanych nasion sprzyja zasiedlaniu i przetrwaniu. Na ich żywotność ma wpływ także sezonowość oraz długi okres spoczynku.

Więcej o chwastach

Podział na grupy związany jest z miejscem występowania, z czego wydzielić można chwasty:

- ruderalne – związane szczególnie ze środowiskami miejskimi (hałdy, parkingi, drogi, tereny kolejowe i przemysłowe). Są często gatunkami pionierskimi, które jako pierwsze pojawiają się tam, gdzie nie ma innych roślin. Warto wspomnieć tu o pojęciu Czwartej Przyrody, zdefiniowanym przez prof. Ingo Kowarika. Termin ten opisuje niekontrolowany, niezależny od ludzi rozwój zieleni na mocno zdewastowanych obszarach, dając namiastkę naturalności i dzikości w zurbanizowanym krajobrazie
- segetalne – związane z uprawami
- łąkowe – rosnące na trwałych użytkach zielonych lub pastwiskach.

Ich obecność nie wiąże się tylko z aspektem wizualnym, choć kwitnące maki i chabry niezaprzeczalnie upiększają krajobraz. Myśląc o korzyściach wynikających z ich występowania nie można zapominać, że:

- są podstawowym pokarmem wielu zwierząt, w tym owadów i ptaków oraz stanowią ich schronienie
- obecność niektórych gatunków wpływa pozytywnie na plony roślin uprawnych, blokując rozwój szkodników (na przykład wrotycz likwidujący stonkę ziemniaczaną)
- hamują erozję ochraniając wierzchnią warstwę gleby, a biomasa z nich powstająca jest istotnym źródłem próchnicy glebowej
- są wykorzystywane w przemyśle kosmetycznym oraz medycznym (jest wśród nich wiele roślin leczniczych, na przykład mniszek lekarski, dziurawiec zwyczajny, skrzyp polny).

Negatywny wpływ na ich liczebność i różnicowanie gatunkowe ma nie tylko intensyfikacja rolnictwa i coraz powszechniejsze stosowanie herbicydów, również w uprawach amatorskich. Niekorzystne są także działania takie jak koszenie poboczy dróg, czy likwidacja nieużytków i gruzowisk. Warto podejmować działania mające na celu ich ochronę – w sposób zrównoważony, pamiętając o ich wartości, ale również zagrożeniach związanych z ich występowaniem.